

جایابی و تعیین ظرفیت خازن موازی در شبکه توزیع بکمک الگوریتم ژنتیک با هدف کاهش تلف توان اهمی شبکه

ناصر حکیم فر دکتر سعیداله مرتضوی دکتر رحمت اله هوشمند
دانشگاه شهید چمران اهواز دانشگاه شهید چمران اهواز دانشگاه شهید چمران اهواز
nhakimfar@yahoo.com Hooshmand_r@yahoo.com

چکیده: این تحقیق در راستای کاهش تلفات اهمی توان در شبکه های توزیع انجام شده است. حل مسئله استفاده از خازن موازی و ثابت در شبکه توزیع شعاعی بکمک الگوریتم ژنتیک و روش پخش بار مستقیم انجام شده است. به اینصورت که در این روش موقعیت نصب خازن و نیز اندازه ظرفیت خازن موازی تعیین می شود. برای این کار، ابتدا جهت تعیین موقعیت خازن در محل بارهای شبکه تعدادی از شین ها یی که تلف اهمی بیشتری را در شبکه ایجاد می کنند، بعنوان موقعیت های نامزد نصب خازن موازی انتخاب شده اند و سرانجام بکمک الگوریتم ژنتیک و برنامه پخش بار مستقیم نوشته شده توسط نگارندگان، ظرفیت کیلو وار هر خازن با توجه به مقادیر استاندارد بصورت بهینه تعیین گردیده است. در نهایت روش پیشنهادی برای یک شبکه چهل شینه استفاده شده و نتایج در خوری عاید شده است.

کلمات کلیدی: خازن موازی، الگوریتم ژنتیک، پخش بار مستقیم، شبکه توزیع الکتریکی، تلفات توان اهمی

1- مقدمه:

سیستم توزیع الکتریکی به همراه مصرف کننده های عمده و جزئی از طریق سیستم انتقال به ولتاژ فشار قوی متصل است. سطح ولتاژ در سیستم توزیع پایین است و در نتیجه اندازه جریانها زیاد می باشد، به همین دلیل تلفات اهمی در سیستم های توزیع در مقایسه با سیستم های انتقال از اهمیت بیشتری برخوردار است. مسئله کاهش تلفات و بهبود کارایی تحویل انرژی الکتریکی سیستم قدرت عمدتاً به بخش های توزیع الکتریکی بر میگردد. اغلب تجهیزات قدرت از قبیل موتور ها و ترانسفورماتورها بعنوان بارهای سلفی و اندوکتیو هستند که در نتیجه سبب پس فاز شدن ضریب قدرت می شوند و موجبات کاهش ظرفیت سیستم و افزایش تلفات سیستم و در نهایت کاهش ولتاژ را فراهم می سازند. برای رفع این مشکلات از عملکرد نصب خازن موازی استفاده می شود. کاربرد خازن موازی فواید قابل امکان کنترل توان راکتیو، افزایش ظرفیت سیستم، کاهش تلف توان سیستم و کاهش هزینه توزیع و انتقال را بدنبال دارد. افزودن خازنهای موازی و جبران توان غیر فعال مورد نیاز سیستم سبب کاهش تلفات اهمی توان می شود. خازنهای موازی نه تنها باعث کاهش تلفات می شوند بلکه منحنی ولتاژ، ضریب توان و پایداری ولتاژ را در سیستم بهبود می بخشد. برخی روشهای کاهش تلفات در سیستم های توزیع بوسیله افزودن خازن موازی در سالهای اخیر پیشنهاد گردیده است [5]. مرجع [4] روشی مناسب برای یافتن اندازه بهینه و موقعیت مناسب خازنهای موازی را ارائه داده است. در مرجع [2] روش حلی بر اساس شبیه سازی ذوب فلزات¹ برای مسئله جایابی و فرار دادن خازن موازی پیشنهاد شده است. همینطور در مرجع [3] روشی مبنی بر الگوریتم ژنتیک و شبیه سازی ذوب فلزات² توأم ارائه شده است.

در این تحقیق برای قرار دادن خازن موازی بکمک الگوریتم ژنتیک در شبکه های توزیع شعاعی ارائه شده است. اغلب راه حل های ارائه شده تنها بصورت محلی و موضعی عنوان شده اند در حالیکه الگوریتم ژنتیک یک راه حل بهینه سازی مطلق است که برای حل هر مسئله ای کاربرد دارد. به این صورت که مقدار ظرفیت و موقعیت مناسب نصب خازن با بهره از این الگوریتم و برنامه پخش بار الکتریکی مورد جستجو و ارزیابی قرار می دهد. ابتدائاً موقعیت های قرار گرفتن خازنهای شناسایی می شود سپس اندازه هر خازن برای هر انتخاب بهینه می شود. روش پیشنهادی روی سیستم توزیع شعاعی 40 شینه مورد آزمایش قرار گرفته و نتایج مناسب و مطلوبی عاید شده است.

2- برنامه پخش بار مستقیم شبکه توزیع

برای حل مسئله پخش بار در شبکه توزیع الکتریکی شعاعی از روش حل پخش بار مستقیم، مبنی بر بکارگیری قاعده LU استفاده شده است. یک برنامه براساس روش پخش بار مستقیم به کمک نرم افزار MATLAB توسط نویسندگان مقاله تهیه شده است. نتایج حاصل از کاربرد برنامه نوشته شده، نشان می دهد که این روش در حل شبکه های توزیع شعاعی بصورت بیان تکفاز متعادل، خلغوی ضعیف و سه فاز نامتعادل که مرکب از خطوط

تکفاز، دوفاز و سه فاز می باشد موفق و کارآمد است. این برنامه برای تکمیل و انجام برنامه خازن گذاری در شبکه های توزیع به خدمت گرفته شده است. توسط الگوریتم ژنتیک بصورت یک زیر برنامه به تعداد زیاد فراخوانی و اجرا شده است. سرعت عمل این برنامه در حل مسئله پخش بار، منجر به تسریع در حل روش پیشنهادی شده است.

3- الگوریتم ژنتیک (GA²) [4]

در الگوریتم های ژنتیک که بر پایه تحقیقات تولیدمثل طبیعی حیوانات هوشمند استوار اند، نتایج حاصل از تحقیق در رویه تولید مثل موجودات طبیعی برای شرکت دادن و مطابقت آن با طراحی سیستم های هوشمند بکار گرفته شده است. GA بطور محاسباتی ساده است و یک تحقیق و جستجوی کارآمد در فضای ممکن و متفاوت حل مسئله انجام می دهد. رویه معقول به اینصورت است که بطور متقابل یک مجموعه از گروه های نمونه (جمعیت) با توجه به دامنه مسئله، انتخاب و نگهداری می شوند. مثلاً در مسائل بهینه سازی برخی از این جمعیت ها با استفاده از قضیه ارزیابی اتفاقی بنام عملگرهای ژنتیک، دستکاری و ارزیابی می شوند. در طول هر تکرار با توجه به تولیدات جمعیت اول در جمعیت و نسل جدید دنبال دامنه مناسب حل مسئله بوده و عمل ارزیابی بر مبنای مقایسه مقادیر مناسب و برتر جمعیت جدید که از حل گروه های قبلی حاصل شده است انجام می شود. با استفاده از اپراتور ژنتیک تولید مثل انجام می شود تا نتیجه درخور عاید شود.

از ارزیابی سیستم طبیعی تولید موجودات زنده نتیجه می شود که آغاز حیات بر اساس آرایش ساختار کروموزم های آنها است. ارتباط بین کروموزم ها و عملکرد ساختار ترکیبی آنها یک انتخاب طبیعی است. متغیر های طراحی GA یا عبارتی خصوصیاتی که بطور منحصر به فرد بیان شده اند در یک رشته منظم و گردآوری می شوند. متغیرهای هر طرح یا همان مجموعه ژن (Gene)ها بصورت یک رشته متغیر با مفهوم کروموزم در سیستم حیات طبیعی مطابقت دارند. یعنی ژن ها کوچکترین عناصر تشکیل دهنده کروموزم ها هستند و هر کروموزم نماینده یک فرد در جمعیت است. حال در دنیای اعداد و محاسبات هر عدد یک عضو از جمعیت است و کوچکترین اعضایی که میتوان یک عدد را تشکیل دهند، دسته های صفر و یک (بیت ها) هستند. رشته های صفر و یک طوری پیدا می شوند که بیانگر پهنای تغییرات اطلاعات در دامنه حل مسئله و ابزار ارزیابی توسط تابع بهینه سازی باشند. پیدا می شوند که بیانگر پهنای تغییرات اطلاعات در دامنه حل مسئله و ابزار ارزیابی توسط تابع بهینه سازی باشند.

-تابع ارزیابی

تابع ارزیابی، رویه ای برای تعیین بهترین ها در هر رشته یا جمعیت است که در عملکرد منظم کردن رشته ها کاربرد فراوان دارد. زمانیکه که GA برای ارزیابی مقادیر برتر در هر رشته (Fitness) پیش می رود، اطلاعات، فقط برای GA قابل دسترسی هستند و عملکرد الگوریتم بر اساس حساسیت روی مقادیر مناسب تر و برتر استوار است. زمانی الگوریتم بهینه سازی به ثمر می رسد که مقدار تابع هدف برای بهینه سازی همان مقدار مطلوب باشد. هر قیدی در ارتباط با مسئله بهینه سازی می تواند در تابع هدف گنجانده شود.

-عملگر های ژنتیک

قضایای تحول اتفاقی که به وسیله الگوریتم ژنتیک به خدمت گرفته می شوند را عملگر های ژنتیک می گویند. این عملگرها در حین انجام تولید نسلی جدید از نسل های گذشته در هر رشته بکار می آیند.

-عملگر تولید مثل (Reproduction)

تولید مثل یک برنامه تولید احتمالی است که در رشته ها برای زاد و ولد مبنی بر مقادیر مناسب و برترشان انتخاب شده است. این روش تضمین میکند که دفعات مورد انتظار انتخاب هر رشته بطور نسبی وابسته به مقادیر برتر رشته نسبت به سایر جمعیت باشد. رشته های با مقادیر برتر و با اندازه بزرگتر دارای سهم احتمال بیشتری در تکثیر هستند و بطور ساده در تولید بعدی سهم هستند. در الگوریتم ژنتیک، تولید مثل معمولاً سه عملگر زیر را شامل می شود:

- 1- انتخاب
- 2- عملگر ضربدری (Cross over)
- 3- عملگر تغییر ناگهانی (Mutation)

-انتخاب

در GA با مجموعه ای از رشته ها بجای یک رشته کار می شود. این مجموعه یا جمعیت از رشته ها از طریق انجام ارزیابی جهت تولید رشته های منحصر به فرد جدید ساخته می شود. برای شروع، جمعیت ابتدایی با انتخاب رشته ها بطور ابتکاری یا تصادفی در پهنای تغییرات دامنه مسئله تولید می شود. به عبارتی رشته های برای تولید مثل انتخاب می شوند که نقش موثرتری در بهبود جمعیت تولید شده و نهایی را دارا باشند.

-عملگر ضربدری

عملگر ضربدری برنامه انتخاب وضعیت اتفاقی در یک رشته است و تعدادی از بیت های چپ یا راست این رشته را از یک محل مشخص با رشته دیگر معاوضه می کند. بعنوان مثال اگر X_1 و X_2 دو رشته باشند.

$$\begin{matrix} X_1=0100:00 \\ X_2=1001:10 \end{matrix}$$

- 1-Simulated Annealing
- 2-Genetic Algorithm

واگر محل عملگر ضربداری بصورت نشان داده شده باشد و عملگر تعویض از سمت راست این محل انجام شود آنگاه نتیجه تولید بصورت زیر خواهد شد.

$$Y1=0100:10$$

$$Y2=1001:00$$

-تغییر ناگهانی

تغییر ناگهانی، برنامه ای از اصلاح اتفاقی مقادیر در وضعیت هر رشته با احتمال حد اقل است. این عملگر بعنوان نخستین عملگر نمی باشد ولی احتمال تحقیق و جستجو در تمام فضای غیر صفر مسئله را تضمین میکند و از طریق عملگر تولید مثل و ضربداری بطور کامل از ضایعات مواد ژنتیک جلوگیری می کند.

-مولفه های ژنتیک

مولفه های ژنتیک، موجودیت های هستند که به تنظیم عملکرد GA و انجام بهتر و حساب شده آن کمک می کنند. و عبارتند از: تعداد جمعیت، نرخ عملگر ضربداری و نرخ عملگر جهش ناگهانی.

-جمعیت (N):

اندازه جمعیت در کار آبی الگوریتم موثر است. اگر یک جمعیت کوچک داشته باشیم در یک عملگر ضعیف نمی توان تمام نتایج فضای ممکن یک مسئله را پوشش داد و بررسی کرد. انتخاب یک جمعیت بزرگ سبب پوشش فضای بیشتری شده و از حل و همگرایی زود هنگام در نقاط محدود و محلی جلوگیری می کند ضمن اینکه جمعیت بزرگ نیاز به ارزیابی بیشتری در هر تولید دارد و به طبع سرعت نرخ همگرایی را آهسته تر میکند.

-نرخ عملگر ضربداری (C):

نرخ عملگر ضربداری جزء تعیین کننده ای در عملکرد ضربداری است. در هر تولید جمعیت جدید، تعداد $C*N$ رشته در عملکرد ضربداری دستخوش تغییر می شوند. نرخ بالا تر عملگر ضربداری به این معناست که رشته های جدیدی با سرعت بیشتر وارد جمعیت می شوند. اگر نرخ عملگر ضربداری خیلی زیاد باشد، حذف رشته ها سریعتر از گزینش آنها برای بهبودی انجام می پذیرد. و برعکس کم بودن این مقدار سبب یک حالت سکون می شود که مسبب کاهش نرخ شناسایی است.

-نرخ جهش ناگهانی (M):

نرخ جهش ناگهانی عبارت از احتمال تغییر اتفاقی است که وضعیت هر بیت از هر رشته در یک جمعیت جدید پس از انجام هر مرحله انتخاب ممکن است به خود بگیرد. اساساً این مرحله دوم عملگر جستجو است که تنوع در جمعیت را افزایش می دهد. تقریباً جهش های ناگهانی به مقدار $M*N*L$ در هر تولید وجود دارد که L طول رشته است. مقدار کم M برای جلوگیری از اینکه هر وضعیت بیت در مقدار مشخصی باقی بماند کمک می کند در حالیکه افزایش آن سبب جستجوی اتفاقی بطور موثرتری خواهد شد.

4-روش حل مسئله خازن گذاری

در ادامه کار حل مسئله پخش بار در شبکه های توزیع الکتریکی در این تحقیق روشی برای محاسبه ظرفیت خازن موازی و تعیین موقعیت نصب آن ارائه شده است. با این هدف که این خازنها بطور ثابت و با کلید زنی دستی در زمانهای پیک بار شبکه مورد بهره برداری قرار گیرند. در حالیکه کار نصب خازنهای موازی رادر پستهای توزیع یا در محل بار می توان انجام داد. ولی مزایای حاصل از نصب خازنها با نزدیکتر شدن محل نصب به محل مصرف کننده افزایش می یابد، چون باعث کاهش تلفات و آزاد شدن ظرفیت سیستم از محل نصب به سمت منبع می شود و سطح ولتاژ را نیز بشکل موثرتری بهبود می بخشد. بر این اساس در این تحقیق بر آن شدیم تا خازنهای موازی را برای نصب در محل مصرف کننده و بار دنبال کنیم.

مراحل حل مسئله خازن گذاری در شبکه توزیع با هدف کاهش تلفات توان اهمی در شبکه. بصورت زیر انجام پذیرفته است. ابتدا موقعیت هایی از شبکه بعنوان محل کاندید نصب خازن انتخاب گردیده است. سپس مقدار ظرفیت خازن برای محل های مشخص شده با یاری از الگوریتم ژنتیک و انجام پخش بار مستقیم جستجو شده است.

-تعیین موقعیت های کاندید نصب خازن

نخست با توجه به اطلاعات ماتریس امپدانس شبکه آزمون قبل از نصب خازن با اجراء برنامه پخش بار مستقیم. مقادیر ولتاژ و جریانها در تمام شاخه ها محاسبه میشود، سپس امپدانس $Z_L(i)$ مربوط به هر شین بار که شامل مجموع تک تک امپدانسهای از منبع تا محل شین بار می شود که جریان شین بار i ام از آنها عبور می کند، نیز محاسبه می گردد. با استفاده از رابطه زیر مقدار توان اهمی تلف شده (P_{loss}) ناشی از عبور جریان هر شین در شبکه محاسبه شده است.

$$P_{loss}(i) = Real(I(i) * Z_L(i)) \quad (1)$$

مقادیر تلفات اهمی شبکه ناشی از هر شین بار با کاربرد رابطه فوق بر حسب پر یونیت قابل محاسبه است. پس از محاسبه توانهای تلف شده در تک تک شین های بار شبکه، این مقادیر بصورت نزولی منظم شده و سپس نیمی از شین های باری که بیشترین تلف توان اهمی را در شبکه توزیع ایجاد می کنند به عنوان موقعیت های نصب خازن انتخاب می گردند. به این ترتیب موقعیت های کاندید مشخص می شوند.

-تابع هدف

برای تعیین اندازه ظرفیت خازنها در نقاط کاندید، تابع هدف مؤثر از مجموع کل تلفات توان اهمی شبکه منظور شده است که رابطه زیر برای محاسبه این توان تلف شده پس از انجام هر دفعه . پخش بار در شبکه بکار رفته است.

$$P_{loss}(i) = \text{Re} al \left(\sum_{i=1}^m I_b(i) * Z_l(i) \right) \quad (2)$$

که $P_{loss}(i)$ کل توان تلف شده بر حسب پر یونیت پس از حل هر دفعه پخش بار I_b جریان شاخه Z_l امپدانس شاخه m تعداد کل شاخه های شبکه است. چون GA حداکثر مقدار عددی تابع هدف را دنبال می کند و تابع هدف را در رویه بهینه سازی بسوی بیشینه شدن سوق میدهد ما مقدار عکس تلفات توان اهمی کل شبکه را بعنوان تابع هدف منظور کرده ایم با این دانش که مقدار عددی تلفات بر حسب پر یونیت . قطعاً کمتر از یک می باشد. و هدفمان حداقل کردن تلفات است.

$$F = \frac{1}{P_{loss}} \quad (3)$$

5- الگوریتم حل مسئله خازن گذاری

باتوجه به مطالب مذکور در مورد الگوریتم ژنتیک و شیوه خازن گذاری در شبکه توزیع، روال حل این مسئله بصورت زیر است.

1- شکل گیری جمعیت آغازین و تعیین مقادیر اولیه کیلو وار هر خازن برای تعداد موقعیت های کاندید بر اساس اطلاعات پخش بار انجام شده.

2- ارزیابی مقادیر برتر برای هر رشته و نیز ارزیابی تابع هدف، که روال انجام ارزیابی بشرح زیر است:

1-2- انجام پخش بار بر اساس مقادیر ظرفیت هر خازن بکمک پخش بار مستقیم برای هر

رشته

2-2- محاسبه مقدار توان تلف شده کل شبکه برای هر نوع آرایش خازنها در هر رشته

3-2- تعیین مقادیر برتر در رشته ها

3- مرتب سازی رشته ها در هر تولید بر اساس مقادیر برترشان و انتخاب رشته هایی با برترین مقادیر برای انجام تولید مثل و عملگر ضربدری

4- تکرار مراحل دوم و سوم تا رسیدن به حداکثر تعداد تولیدمثل تعیین شده در برنامه الگوریتم ژنتیک

5- تعیین مقدار ظرفیت خازنی ثابتی که برای هر موقعیت کاندید نیاز می باشد.

6- نتایج کاربرد روش خازن گذاری در شبکه توزیع شعاعی

نتایج حاصل از یافتن محل مناسب نصب خازنهای ثابت در شبکه توزیع شعاعی 40 شینه با استفاده از الگوریتم ژنتیک با هدف به حداقل رساندن تلفات کل شبکه در چهار حالت مورد ارزیابی قرار گرفته است . شبکه شعاعی آزمون، همان شبکه شکل دو است که یک شبکه 40 شینه با 20 گره بار می باشد. مشخصات این شبکه از مرجع [1] اقتباس گردیده است. ولتاژ مبنای این شبکه 23 کیلو ولت و توان مینا 15 مگا ولت آمپر منظور شده است.

مشخصات الگوریتم ژنتیک:

در این روش طول هر کروموزم برابر 100 بیت منظور شده است که باتوجه به 10 گره کاندید که برای خازن گذاری انتخاب شده اند. حد اکثر مقدار کیلووار هر خازن می تواند بصورت دودویی تا عدد 1024 تغییر کند. این در حالی است که مقادیر استاندارد خازن در محدوده ولتاژ شبکه آزمون از مقدار 600 کیلووار تجاوز نمی کنند. اندازه جمعیت 30، حداکثر تعداد تولیدات نسل جدید 400، احتمال جهش ناگهانی 0/01 و احتمال عملکرد ضربدری در الگوریتم ژنتیک 0/8 منظور شده است.

در هر چهار حالت مورد آزمایش که ذیلاً شرح داده می شود. آزمایش روی 10 شین اولی که بیشترین تلف توان اکتیو در شبکه را دارا می باشند، انجام شده است. بر این اساس شینهای نامزد برای خازن گذاری بر اساس پخش

بار مستقیم انجام شده در شبکه توزیع انتخاب شده اند که عبارتند از گره های 20 و 15 و 7 و 13 و 5 و 17 و 6 و 19 و 16 و 3 از شبکه آزمون میباشند. در جدول یک مقدار توان اهمی تلف شده ناشی از جریان هر گره . قبل از خازن گذاری گردآوری شده است که این اطلاعات به ترتیب نزولی بر اساس مقدار تلف توان هر گره مرتب شده اند.

همانطور یک از جدول یک دیده می شود بیشترین تلف توان در گره 20 با 9/0212 کیلو وات و کمترین مقدار تلف در گره 10 به مقدار 1/0369 کیلو وات محاسبه شده است. در نهایت از خازنهای استفاده شده است که با مقادیر عملی و مطابق با استاندارد تعیین شده توسط کارشناسان IEEE از مرجع [8] مطابقت دارد. همچنین با توجه به استاندارد وزارت نیروی برق ایران ، یعنی استفاده از خازنهای 150 ، 100 ، 200 کیلو واری در ولتاژهای توزیع 20 ، 11 ، 33 کیلوولت در شبکه های توزیع از مرجع [7] مطابقت کامل دارد. ارزیابی انجام شده بوسیله الگوریتم ژنتیک در چهار حالت مختلف (الف ، ب ، ج ، د) انجام شده است.

(الف) یافتن مقدار ظرفیت کیلووار خازنها بصورت سه فاز که اندازه آنها پیوسته تغییر می کند یعنی مقادیر بصورت سه فاز جستجو شده اند.

(ب) یافتن مقدار ظرفیت کیلووار خازنها بصورت سه فاز که اندازه آنها گسسته تغییر می کند یعنی مقادیر بر اساس کیلو وار استاندارد سه فاز جستجو شده اند.

(ج) یافتن مقدار ظرفیت کیلووار خازنها بصورت تکفاز که اندازه آنها پیوسته تغییر می کند یعنی مقادیر بصورت تکفاز جستجو شده و در برنامه پخش بار نتایج بصورت سه فاز بکار گرفته می شود.

(د) یافتن مقدار ظرفیت کیلووار خازنها بصورت تکفاز که اندازه آنها گسسته تغییر می کند یعنی مقادیر بر اساس کیلو وار استاندارد تکفاز جستجو شده در برنامه پخش بار نتایج بصورت سه فاز بکار برده می شود.

نحوه انجام شبیه سازی به اینصورت است که در هر حالت پس از تعیین مقادیر کیلو وار خازنها، پخش بار باین مقادیر انجام شده است. با این هدف که ضمن محاسبه میزان تلفات اهمی شبکه، ولتاژها و ضریب توان جدید شبکه نیز مشخص و معین گردیده است.

چنانچه از جدول دو پیداست . در حالت (ج) که جستجوی الگوریتم ژنتیک بر اساس مقادیر تکفاز و پیوسته انجام گرفته است کمترین افت توان در شبکه پس از خازن گذاری عاید شده است، البته فقط حالتی (ب) و (د) که بصورت گسسته تعیین شده اند بطور عملی کاربرد خواهند داشت چون مقادیرشان با اندازه های استاندارد سازگاری باشد.

پس از انجام الگوریتم پیشنهادی و تعیین خازنها . پخش بار با وجود نصب خازنها انجام شده است. مقادیر کیلو وار خازنهای یافته شده در حالات ارزیابی شده بروش GA در جدول سه گرد آمده است ضمن اینکه در این جدول مقادیر تکفاز یافته شده در ضریب سه برای کاربرد بصورت سه فاز ضرب شده اند.

چنانچه از جدول فوق پیداست، مقدار تکفاز خازن در حالت (د) برای گره های بار 6 و 16 برابر 50 کیلو وار بدست آمده است که این مقدار استاندارد نمی باشد و به همین دلیل در محاسبات پخش بار فقط برای گره 6 که بار راکتیو بیشتری دارد از یک خازن 100 کیلو واری استفاده شده است و برای گره 16 . خازنی در نظر گرفته نشده است. که با انجام پخش بار پس از خازن گذاری اضافه ولتاژ در گره 6 بررسی شده است و نگرانی از نظر محدوده ولتاژ وجود ندارد. از طرفی چون از خازنهای ثابت استفاده شده است و کلید زنی این خازنها بصورت دستی انجام می شود احتمال افت بار و ایجاد اضافه ولتاژ پیش بینی نشده است ولی می توان از خازنهای با کلید اتوماتیک که به سطح ولتاژ حساس می باشند . استفاده کرد.

7- نتیجه گیری :

در این تحقیق با یاری از برنامه حل مسئله پخش بار در شبکه های توزیع ، مسئله خازن گذاری موازی در شبکه توزیع با هدف کاهش تلفات توان اهمی پرداخته شد. روشی بدین منظور برای یافتن محل نصب و اندازه بهینه خازنهای ثابت و استاندارد ، ارائه گردیده است. این روش با توجه به میزان ولتاژ هر شبکه آزمون و مقادیر استاندارد ظرفیت های خازنی معادل و پیشنهادی وزارت نیرو به انجام رسیده است. بر روی یک شبکه شعاعی 40 شینه انجام گرفته است. بطوریکه ، نصب خازنها در نقاط تعیین شده سبب کاهش مناسب افت توان اهمی در کل شبکه و در نتیجه بهبود ضریب قدرت آن شده است.

جدول (1): اندازه توانهای راکتیو هر گره بار از شبکه آزمون

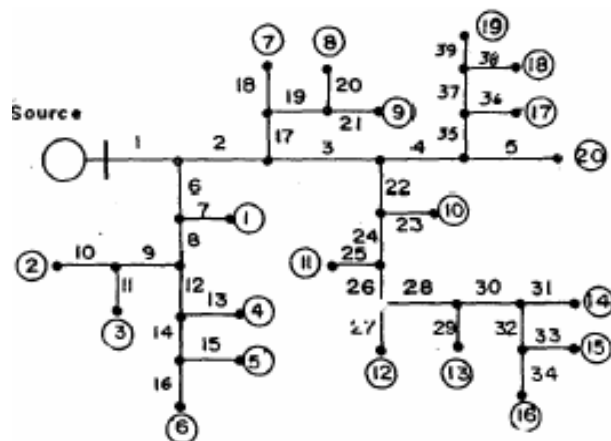
شماره گره بار	توان راکتیو (پریونیت)	شماره گره بار	توان راکتیو (پریونیت)	شماره گره بار	توان راکتیو (پریونیت)
1	0/0116	8	0/012	15	0/015
2	0/008	9	0/015	16	0/0116
3	0/014	10	0/01	17	0/019
4	0/01	11	0/012	18	0/012
5	0/015	12	0/014	19	0/016
6	0/014	13	0/017	20	0/04
7	0/024	14	0/012		

جدول (2): میزان تلف توان اکتیو ناشی از هر گره به ترتیب بیشترین به کمترین

الویت نامزد	گره	افت توان (kw)	الویت نامزد	گره	افت توان (kw)	الویت نامزد	گره	افت توان (kw)
1	20	9/0212	8	19	4/1879	15	8	1/9997
2	15	6/3122	9	16	3/7710	16	4	1/8768
3	7	5/7443	10	3	3/5570	17	11	1/8189
4	13	5/6096	11	14	3/4538	18	1	1/4745
5	5	5/0301	12	9	3/1273	19	2	1/1731
6	17	4/4622	13	12	2/9247	20	10	1/0369
7	6	4/3292	14	18	2/3529	-	-	-

جدول (3): میزان کیلو وار خازنهای محاسبه شده با روش پیشنهادی در هر چهار حالت

شماره گره	حالت (الف) kvar	حالت (ب) Kvar	حالت (ج) Kvar	حالت (د) kvar
3	227	300	3×72	3×100
5	230	300	3×89	3×100
6	225	300	3×70	3×50
7	371	450	3×147	3×150
13	247	300	3×99	3×100
15	252	300	3×99	3×100
16	300	300	3×57	3×50
17	356	300	3×116	3×100
19	367	450	3×101	3×100
20	506	600	3×235	3×200

شکل (2): شبکه توزیع شعاعی آزمون برای نصب خازن ثابت [1]

منابع :

- [1]S.K.Goswami S.k.Bau"Direct solution of distribution systems",IEE Proceedings-C, Vol. 138, No.1, Jan.1991, pp78-88.
- [2]H.D.Chians,J.C.Wang O.Cockings,H.D.Shin,'Optimal Capacitor Placement in Distribution Systems:Part I,Part II',IEEE Trans.PWRD, April 1990, PP -634-649
- [3]T.Ghose,S.K.Basu,S.K.Goswami,' Enregy loss reduction in distribution system by capacitor placement through combined GA-SA technique'IEEE Trans.Sep.1998,PP-502-505
- [4]S.Sundhararajan,A.Pahwa,'Optimal selection of capacitors for radial distribution system using a genetic algorithm',IEEE trans.on power systeme, Vol.9, No.3, August 1994, pp1409-1504.
- [5]H.D.Chiang,J.C.Wang,G.Darling,'Optimal capacitors placement, replacement and control in large-scale unbalanced distribution systems: System modeling and a new formulation', IEEE1994,0-7803-1883, pp173-179.
- [6]M.Y.Cho,Y.W.Chen,'Fixed/switched type shunt capacitor planning of distribution systems by considering customer load patterns and simplified feeder model', IEEProc.-Gener. Transm. Distrib., Vol. 144, No.6, November 1997, pp533-540.
- 7- "استاندارد خازنهای مورد استفاده در شبکه های توزیع" وزارت نیرو، شرکت سهامی تولید و انتقال نیروی برق ایران، محقق: مرکز تحقیقات نیرو.
- [8]'IEEE Guide for application of shunt power capacitors', Transmission and distribution committee of the IEEE power Engineering society, Approved sep.17,1992